

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Економічний аналіз

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
Спеціальність 071 Облік і оподаткування
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Освітній ступінь Бакалавр

Розробник:

Єгорова Олена,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування

Гарант ОПП: **Наталія КАНЦЕДАЛ,**
к. е. н., доцент, завідувач, професор кафедри обліку і оподаткування

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Економічний аналіз
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова компонента ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника	Викладач: Єгорова Олена, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Контакти: каб. 13 (корпус факультету обліку та фінансів), +38050-08-02-198 e-mail: olena.iegorova@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/yegorova-olena-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, освітня програма	071 Облік і оподаткування
Попередні умови для вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін «Вища математика», «Економічна теорія», «Економко-математичні методи та моделі», «Фінанси підприємств».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти знання та навички економічного аналізу діяльності підприємств, виявлення шляхів підвищення ефективності їх господарювання.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних засад та методики економічного аналізу; формування вмінь економічного аналізу основних видів ресурсів суб'єктів господарювання, результатів основної діяльності, її витрат, доходів та фінансових результатів; набуття навичок роботи з різними джерелами інформації для проведення аналізу.

Компетентності:

загальні:

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку,

аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Програмні результати навчання:

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 07100_бд_2021				заочна форма 07100_бз_2021			
	усьо го	у тому числі			усьо го	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Предмет, завдання та напрями економічного аналізу.	10	2	–	8	10	2	–	8
Тема 2. Методи економічного аналізу.	10	2	2	6	10	–	–	10
Тема 3. Ресурси підприємства та завдання їх аналізу.	15	2	2	11	10	–	–	10
Тема 4. Аналіз основних засобів підприємства.	15	2	4	9	10	–	–	10
Тема 5. Аналіз оборотних активів підприємства.	15	2	2	11	10	–	–	10
Тема 6. Аналіз персоналу підприємства.	15	2	4	9	10	–	–	10
Тема 7. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг та витрат основної діяльності.	15	2	4	9	10	–	–	10
Тема 8. Аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та доходів від основної діяльності.	15	2	4	9	10	–	2	8
Тема 9. Аналіз фінансових результатів і рентабельності основної діяльності.	15	2	4	9	15	2	–	13
Тема 10. Інформаційні технології фінансово-економічного аналізу.	10	–	2	8	10	–	–	10
Індивідуальні завдання (контрольна робота)	–	–	–	–	30	–	–	30
Усього годин	135	18	28	89	135	4	2	129

Форми контролю результатів навчання*

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Глосарій	Контрольна робота	Екзамен	
07100_бд_2021						
ПР02	8	4	4	–	4	20
ПР03	8	4	4	–	4	20
ПР04	8	4	4	–	4	20
ПР05	9	4	3	–	4	20
ПР15	9	4	3	–	4	20
Разом	42	20	18	–	20	100
07100_бз_2021						
ПР02	–	4	4	8	4	20
ПР03	–	4	4	8	4	20
ПР04	1	3	4	8	4	20
ПР05	1	4	3	8	4	20
ПР15	1	4	3	8	4	20
Разом	3	19	18	40	20	100

*для максимальної кількості балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни*

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота			Екзамен	
		Розв'язування тестів	Глосарій	Контрольна робота		
07100_бд_2021						
Тема 1. Предмет, завдання та напрями економічного аналізу.	–	2	2	–	–	4
Тема 2. Методи економічного аналізу.	3	2	2	–	–	7
Тема 3. Ресурси підприємства та завдання їх аналізу.	3	2	2	–	–	7
Тема 4. Аналіз основних засобів підприємства.	6	2	2	–	–	10
Тема 5. Аналіз оборотних активів підприємства.	3	2	2	–	–	7
Тема 6. Аналіз персоналу підприємства.	6	2	2	–	–	10
Тема 7. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг та витрат основної діяльності.	6	2	2	–	–	10

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота			Екзамен	
		Розв'язування тестів	Глосарій	Контрольна робота		
Тема 8. Аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та доходів від основної діяльності.	6	2	2	–	–	10
Тема 9. Аналіз фінансових результатів і рентабельності основної діяльності.	6	2	2	–	–	10
Тема 10. Інформаційні технології фінансово-економічного аналізу.	3	2	–	–	–	5
Екзамен	–	–	–	–	20	20
Разом	42	20	18	–	20	100
07100_бз_2021						
Тема 1. Предмет, завдання та напрями економічного аналізу.	–	19	10 (5 тем по 2 бали)	40	–	10
Тема 2. Методи економічного аналізу.	–				–	
Тема 3. Ресурси підприємства та завдання їх аналізу.	–				–	
Тема 4. Аналіз основних засобів підприємства.	–				–	
Тема 5. Аналіз оборотних активів підприємства.	–				–	
Тема 6. Аналіз персоналу підприємства.	–				–	
Тема 7. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг та витрат основної діяльності.	–				–	
Тема 8. Аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та доходів від основної діяльності.	3				–	22
Тема 9. Аналіз фінансових результатів і рентабельності основної діяльності.	–				8 (4 теми по 2 б.)	48
Тема 10. Інформаційні технології фінансово-економічного аналізу.	–				–	–
Екзамен	–	–	–	–	20	20
Разом	3	19	18	40	20	100

*для максимальної кількості балів

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 135.

Кількість кредитів – 4,5.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим, запізнення на заняття є недопустимими. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни – презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1260>.

2. Єгорова О. В. Економічний аналіз: методичні розробки для практичних занять (для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування і освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). 2-ге вид., переробл. і доп. Полтава : ПДАУ, 2022. 75 с.

3. Єгорова О. В. Економічний аналіз: методичні розробки для виконання самостійної роботи здобувачів вищої освіти (для освітнього ступеня Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування, освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). 2-ге вид., переробл. і доп. Полтава : ПДАУ, 2022. 38 с.

4. Єгорова О. В. Економічний аналіз: методичні розробки для виконання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання (для освітнього ступеня Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування і освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). Вид. 4-те. Полтава : ПДАУ, 2022. 67 с.

Допоміжні

1. Адлер О. О., Лесько О. Й. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2019. 115 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/IRVC/Adler_2019_115.pdf.

2. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / за заг. ред. К. Ковальчук. Київ : «Центр навчальної літератури», 2019. 328 с.

3. Антонюк О. П., Ступницька Т. М. Економічний аналіз (практикум): посібник. Київ : Патерик, 2021. 320 с.

4. Гончаренко Н. Г. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень на підставі економічного аналізу господарської діяльності підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2020. Вип. 30. С. 52-54. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/12.pdf.

5. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Мелітополь : Люкс, 2021. 260 с. URL: <http://surl.li/clwif>.

6. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. та ін. Економічна діагностика. УкрДУЗТ, 2022. 285 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/8612>.

7. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Панченко І. Г. Особливості аналізу ефективності впровадження технологічних інновацій в сільському господарстві. *Наука та інновації*. 2020. Т. 16, № 3. С. 27-38. DOI: 10.15407/scin16.03.027.

8. Економічний аналіз за видами діяльності: навчальний посібник / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та ін. Одеса : ОНЕУ, Кримполіграфпапір. 2018. 181 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7708>.

9. Економічний аналіз : курс лекцій для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. О. М. Вишнеvsька, Л. А. Козаченко, А. Г. Костирко. Миколаїв : МНАУ, 2022. 85 с. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11526/1/ekonom-analiz-lekc-2022.pdf>.

10. Економічний аналіз: теорія і практика : навч.-метод. посібник / А. В. Рибчук, О. А. Ковенська, Н. М. Антофій, В. І. Покотилова. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020, 220 с.

11. Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А. Фактори розвитку фінансової кризи аграрних підприємств. *Modern economics*. 2020. № 20 (2020). С. 99-104. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-16). URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/factors-of-the-development-of/>.

12. Єгорова О. В. Вектори аналізу використання персоналу сільськогосподарських підприємств. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. № 12, 2017. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5978>.
13. Єршова Н. Ю., Портна О. В. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум : навч. посібник. Видавництво «Магнолія 2006», 2019. 342 с.
14. Задорожнюк Н. О. Сучасне програмне забезпечення для здійснення бізнес-аналізу. № 19, 2021. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. С. 156-159. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.19.2021.230070>.
15. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності : підручник : Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 318 с.
16. Косова Т., Сухарев П., Ващенко Л., Гречина І. Організація і методика економічного аналізу : навч. посібник. Київ : «Центр навчальної літератури», 2019. 528 с.
17. Кулик А. В. Теорія економічного аналізу : навч. посібник. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 452 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/teoria_ekon_analizu_2018.pdf.
18. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. Київ : «Центр навчальної літератури», 2020. 288 с.
19. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/10003/1/ОЕА_2018_440.pdf.
20. Паршин Ю. І., Паршина О. А. Основи економічного аналізу: навч. посіб. Дніпро : ФОП Дробязко С.І., 2020. 180 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5693>.
21. Приймак В. І. Математичні методи економічного аналізу: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 296 с.
22. Синькевич Н. І. Економічний аналіз: курс лекцій. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. 97 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/24763/1/Економичнуй_анализ_контспект.pdf.
23. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8241>.
24. Феррарі А. В., Руссо М. К. Аналіз даних за допомогою Microsoft Power BI і Power Pivot для Excel. ДМК Пресс, 2020. 288 с.
25. Черниш С. С. Економічний аналіз. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 256 с.
26. Чміль Г.Л. Факторний аналіз фонду оплати праці персоналу компанії індустрії гостинності. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 36-40.
27. Шестерняк М. М. Сучасний економічний аналіз та його основні види. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 20(3). С. 158-162.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Електронний репозитарій Полтавського державного аграрного університету. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080>.
2. Журнал «Економічний аналіз». URL: <http://econa.org.ua/index.php/econa>.
3. Інструкція: розрахунок ефективності бізнесу за допомогою Power BI від Microsoft. URL: <https://www.bizmaster.xyz/2017/10/instrukcia-rozrahunok-efectyvnosti-biznesu-za-dopomogoyu-power-bi.html>.